

Dumela gore go na le go sa dumelane

E kwadilwe ke Bandile Sikwane

E tshwantshitswe Chantelle le Burgen Thorne

Ka dinako dingwe go botlhale gore motho a dumele gore go na le go sa dumelane. Ga go a tshwanelo gore go nne le ngangisano mo dilong tsotlhe go fitlhelela koko e tswa meno. E ke thuto e namane Belinda Bovine le tsala ya gagwe ya tlhogo ya kgomo e bong Dumisani, ngwana wa terakone ba e ithutileng go le thata.

Tharabololo ya ngangisano ya bona e e tseneletseng mo letsatsing le le neng le tlhakatlhakane, le mo go lona go neng go nyeuma dintshi motshegare otlh, go le mogote wa selemo, ba ne ba letla go fitlha ka phirimo ya letsatsi, fa balelapa la ga Belinda ba le 90 ba neng ba tla gae go tswa kwa masimong. Ba tla ba bolailwe ke tlala.

“Hei, dumela Dumisani. Re itumela fa o tlide go lalela le rona,” Mmaagwe Belinda a bua ka boomo jaaka o ne a tle a dire fa bobedi jono bo simolola go ganetsana. Le go mo utlwa ga ba a ka ba mo utlwa.

“Ga se ona!” Dumisani a tswetelela.

“Ke ona!” Belinda a ganela, fa ba ntse ba tlhasetse dijotse di neng di balola. Go ne go se dijotse di monate jaaka tse di neng di jewa kwa sefalaneng sa Polase ya Rasedofo.

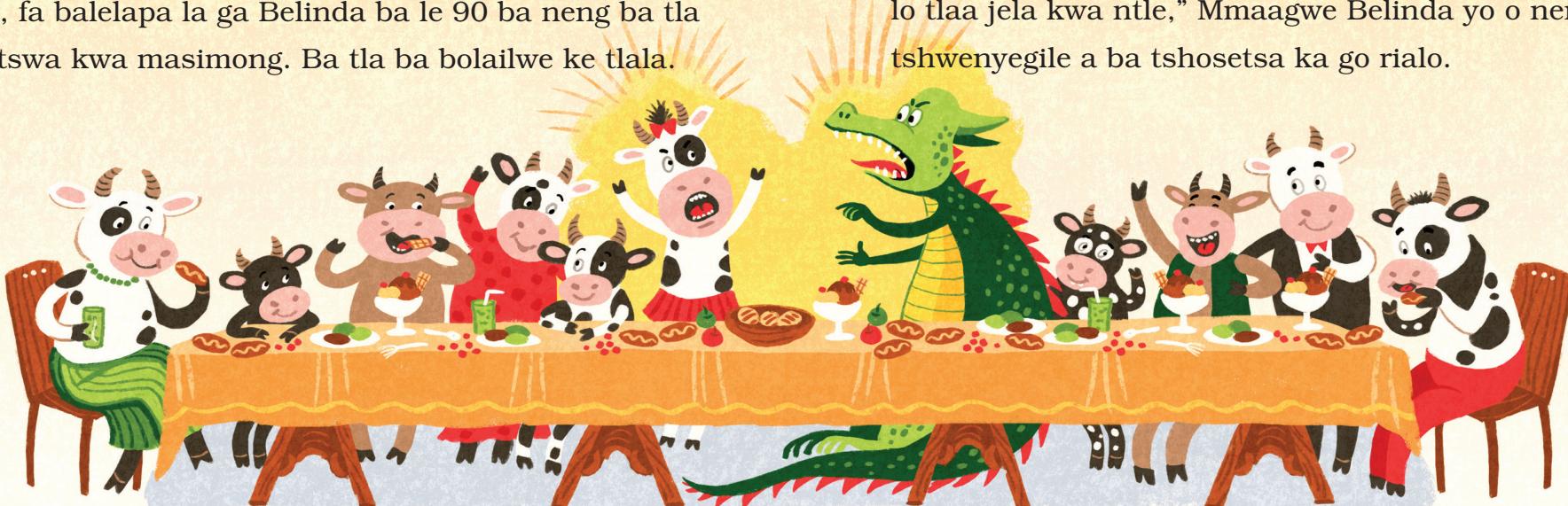
“Wa me ke ona o utlwlang thata,” ga bua Belinda.

“Seo ga se kgonege!” Dumisani a bua ka matlho a a tsabakelang, a makaditswe ke se Belinda a se buang.

“Wa me o kotsi e bile o a gaila!”

“Nnyaa, tlhe!” Mafoko a nyefolo a tswa ka legano la ga Belinda le le neng le tletse dijotse.

“Bobedi jwa lona bo emise ka dingangisano tse, kgotsa lo tlaa jela kwa ntle,” Mmaagwe Belinda yo o neng a tshwenyegile a ba tshosetsa ka go rialo.

Kgalemo e e ne ya tlisa tidimalo e e neng e ka tla fela ka ntlha ya dimpa tse di tletseng ts!

Mofuta wa kgora e e dirang gore mmele o iketle, go letla mogodu go dira tiro ya ona ya: go sila, go sila le go sila.

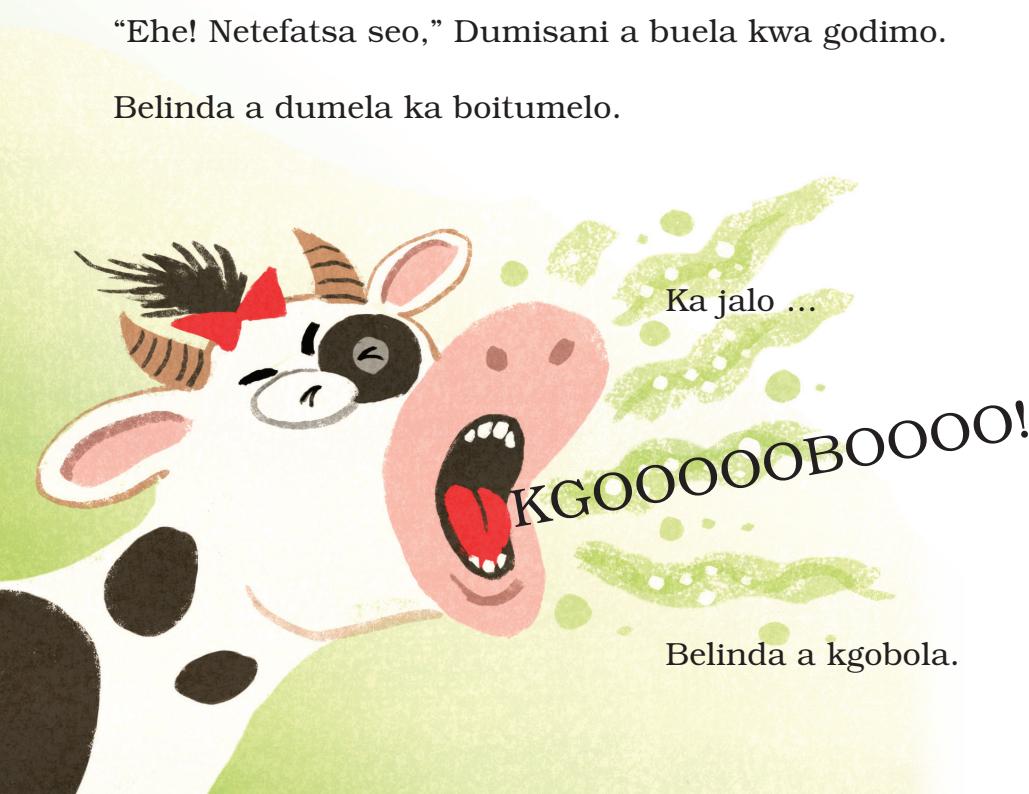
Tidimalo e nnile ka nako e khutshwane. Morago ga gore Mmaagwe Belinda a ba tshelele senotsididi sa soda, ke fa e faga gape.

“Wa me ke ona o kotsi go gaisa. Mme a re o baka thuthafalo ya lefatshe,” Belinda a bua jalo ka go itshepa.

Tota seno e ne e se gore ke boammaaruri, e ne e le go gwetlha Dumisani.

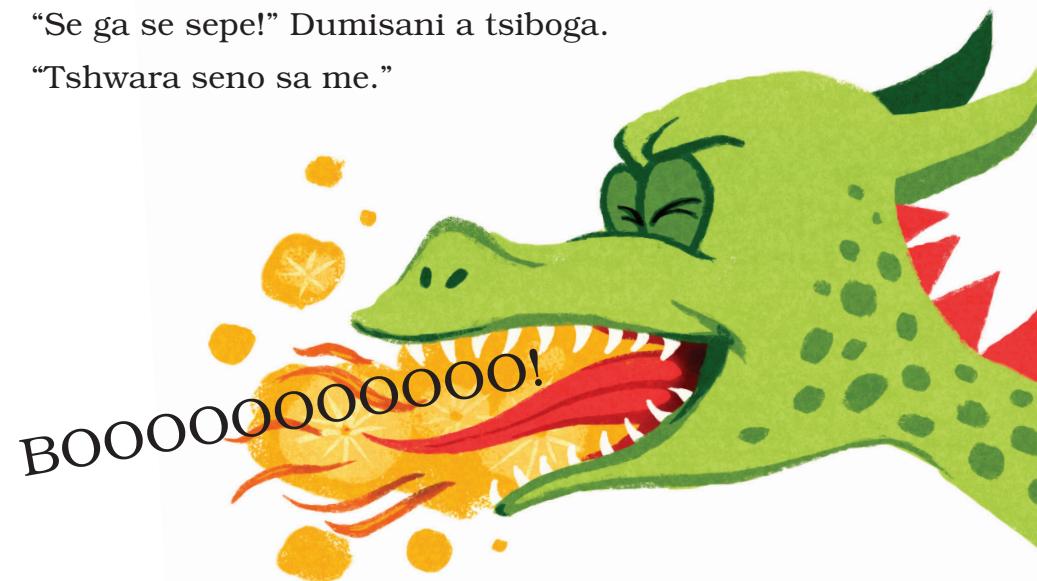
“Ehe! Netefatsa seo,” Dumisani a buela kwa godimo.

Belinda a dumela ka boitumelo.

Belinda a kgobola.

“Se ga se sepe!” Dumisani a tsiboga.
“Tshwara seno sa me.”

Dumisani le ena a kgobola.

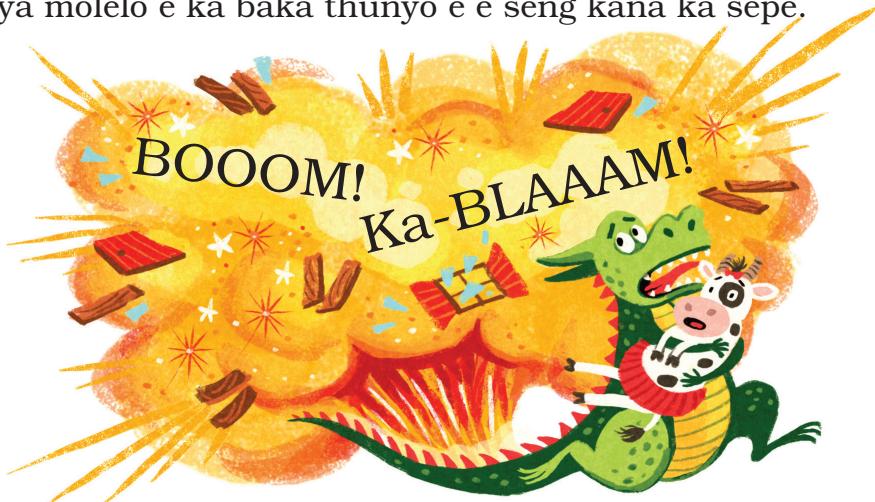
Jaanong, go na le dintlha tse tharo tse Belinda le Dumisani ba neng ba sa di lemoge.

Ya ntlha: Ka nako ya tshilo ya dijo, megodu e mene ya kgomo e dira gore go nne le gase e e bidiwang metheine.

Fa kgomo e kgobola e ntshetsa gase eno kwa ntle.

Ntlha ya bobedi: Diterakone di ka fofa fela fa dijo tsa tsona di setse di thugilwe. Di dirisa megodu e le mene fela mo megodung e e robedi go sila dijo jaaka dikgomu di dira, moo tirego e le yona e ntshang gase ya metheine. Megodu e mengwe e mene e fisa metheine. Ke ka moo batho ba ithayang ba re diterakone “di hemela molelo ntle” e tswa e le ka mokgwa o di kgobolang ka ona.

Ntlha ya boraro – mme e ke ya bothokwa tota: Gase ya metheine e kgona go šwa. Se se raya gore tlhasenyana ya molelo e ka baka thunyo e e seng kana ka sepe.

Go kgobola ga ga Dumisani tota e ne e le tlhasenyana fela. Fa go kopana le mokgobolo o o bogale wa ga Belinda wa dikgomo go tswa mo mogodung o o kwa teng, go thunya goo go ne ga rutlomolola dithulelo le go phutlhamaisa sefalana sa Polasa ya Rasedofo.

Ka lesego botlhe ba ba neng ba le mo teng ba ne ba tswa ka lesoba la mogodu. Go tshwanetse ga buiwa le fa go ntse jalo gore tshenyakako e e kalo e bakilwe fela ke ngangisano e e sa reng sepe. Se se bontsha gore nakonngwe re tshwanetse go dumela fela gore go sa dumelaneng mo botshelong go teng.

Mme ka lesego, la ntlha mo matshelong a bona,
Belinda le Dumisani ba ne ba dumelana le ntlha eno.

Dumela gore go na le go sa dumelane

E kwadilwe ke Bandile Sikwane • E tshwantshitswe Chantelle le Burgen Thorne

Megopol e re ka buang ka yona

O akanya gore ke ka ntlha yang fa Belinda le Dumisani ba ngangetse ruri jaana?

A o akanya gore ka dinako dingwe go botoka go dumalana kgotsa go se dumalane ka sengwe? Goreng o re e ne e siame/e ne e sa siama?

Ke eng se se tsewang se le boammaaruri? Ke mang yo o dirang tshwetso ya gore a polelo nngwe e boammaaruri?

Se se bonwang ka matlho

Leba setshwantsho se se mo ditsebeng tse pedi tsa ntlha tsa leinane leno ka kelotlhoko.

- ★ Ke dikromo le dikgwanyape di le kae tse o di bonang mo tafoleng?
- ★ Ke dijo dife tse ba ka kgonang go di ja?
- ★ O akanya gore ba nwa eng?
- ★ A o kgora go bona Dumisani, Belinda le mmaagwe?

Go Bala

O akanya gore ke ka ntlha yang fa leinane leno le bidiwa *Dumela gore go na le go sa dumelane*? A o akanya gore Belinda le Dumisani ba ithutile gore ka dinako dingwe go botlhale go dumalana gore o se dumalane mo sengweng? Ntsha lebaka/mabaka a gore go reng go rialo.

Go Kwala

Kwala terama o dirisa mafoko a a mo setoring seno.

Tiragatso

Tshameka terama eno le balelapa le/kgotsa ditsala.

Botaki

Dira setshwaya tsebe ya buka ka kgomo kgotsa tlhogo ya kgwanyape kwa godimo.

